

Spievajte Hospodinovi novú pieseň! Lebo vykonal divné veci: 4. nedeľa po Veľkej noci pravica Jeho pomohla Mu, i Jeho sväté rameno. Žalm 89,2

2. 5. 2021

ev. cirk. zbor Rankovce

Milí naši, opäť vás všetkých srdečne pozdravujeme a znovu posielame, resp. dávame k dispozícii túto kázeň ako pomôcku pre domácu nedeľnú pobožnosť. Uvoľňovanie opatrení prinieslo **možnosť otvoriť kostoly** v obmedzenej miere, keď na jedného účastníka musí pripadať 15 m² plochy určenej pre návštevníkov. Pre naše maličké kostoly to znamená približne 10 ľudí. Pritom sa to netýka detí do 10 rokov. Navyše v množstve opatrení, ktoré vyšli, zo zverejnených údajov akoby vyplývalo, že sa neberie ohľad ani na členov spoločnej domácnosti a aj oni by mali v laviciach sedieť v dostatočnej vzdialenosti. Preto **sme sa v našom cirkevnom zbore rozhodli tak, že počas celého mája budeme v našich kostoloch konať služby Božie zároveň s Večerou Pánovou**, keďže prístup k Božiemu Slovu bol celý čas zabezpečený či cez internetové nahrávky, alebo takouto formou dostupných kázní, ale ku sviatosti sme sa vlastne od adventu nedostali vôbec. Srdečne preto v mene Pána Ježiša Krista pozývame všetkých, aby prišli.

Kvôli organizácii sa však bude treba prihlásiť u vašich kurátorov (prosíme, využívajte najmä čísla mobilných telefónov, prípadne aj osobne), **v Rankovciach priamo na fare** (tu sa dá okrem telefónu aj elektronicky) a to až do naplnenia povolenej kapacity. Ak sa opatrenia ďalej uvoľnia, budeme na to okamžite reagovať.

4. nedeľa po Veľkej noci sa v našej cirkvi tradične spáva so spevom, jej latinský názov **Cantate** (= spievajte) vychádza z 98. žalmu, jeho prvého slova a celý žalm nám poslúži ako základ kázne. Spievajme aj my s radosťou Pánu Bohu nové piesne, Veľká noc otvorila zapečatený hrob a z neho vidno až do otvorených dverí neba. Na horizonte dní je pred nami v cirkevnom roku aj príchod Svätého Ducha, ktorého Pán Ježiš vopred oznamoval. A so všetkým týmto postupné uvoľňovanie opatrení nám tiež vlieva nádej, že sa situácia čo najviac dostane do normálu, budeme môcť normálne žiť a aj naše spoločenstvá opäť budú plné života. Nech sa tak stane! Amen.

Naša sestra Anna Vojtková z Mudroviec nedávno oslávila 85 rokov, na cirkev prináša milodar vo výške 100,- €, pripájame sa ku gratulantom, podobne aj sestra Hrešková z Rankoviec kladúc sa do Božích rúk venuje na potreby cirkvi 50,- €.

Aj ostatných povzbudzujeme k darcovstvu. Prispieť na spoločné dielo možno buď na zborový účet, alebo u našich kurátorov osobne. Vopred všetkým, ktorí majú záujem, ďakujeme.

Všetci buďte požehnaní: vytrvalí vo viere a obozretní v tomto svete nielen pred vírusom, ale aj pred všetkými nástrahami.

Modlime sa spolu:

Svätý a milosrdný Bože, Otče náš nebeský, ďakujeme Ti, že dávaš slnku vychádzať na zlých aj na dobrých a zosielaš dážď na spravodlivých aj na nespravodlivých. Pomáhaj nám preukazovať lásku a milosrdenstvo blíznym, odpúšťať si navzájom poklesky a chyby, ako si aj Ty nám odpustil skrze svojho Syna a nášho Pána. Nauč nás trpezlivo očakávať na splnenie Tvojich zaslúbení, aby sme sa na nič a na nikoho nespoliehali tak ako na Teba, ktorý žiješ a panuješ naveky požehnaný. Amen.

Z veľkonočných piesní vám odporúčame tieto:

145,127,151, 602

biblické texty :

Zach 12,1-8

Zjav 17,7-18

J 16,5-15

V túto chvíľu ďakujeme za Božiu milosť, ktorú si prejavil aj našej spolusestre **Anne Vojtkovej** z Mudroviec, keď sa dožila krásneho životného *jubilea 85 rokov*. Hoci je už 19 rokov vdovou po tom, ako sa musela lúčiť so svojim manželom, na ktorého stále s láskou spomína, stále je obklopená svojimi drahými, s ktorými sa teší a raduje. My tejto našej spolusestre žehnáme a prosíme Ťa, milostivý Pane, zahŕňaj ju aj jej blízkych naďalej svojou láskou a buď im prítomný svojou pomocou v dobrých, aj zlých časoch.

Myslíme aj na mnohých ďalších, ktorí sú skúšaní či nemocami, telesnou slabosťou vyššieho veku, osamelosťou, krízou spôsobenou trebárs aj touto pandémie, dávaj silu aj všetkým týmto, aby ťa cítili ako svojho dobrého a mocného Pána a Boha. V takomto duchu nesieme na modlitbách aj sestru Hreškovú z Rankoviec, ktorá Ti je tiež vďačná za všetko, čím ju sprevádzaš a najmä že ju posilňuješ, a aj za mnohých ďalších z nášho cirkevného zboru.

Tel. čísla: 0918 828 307 – Ľ. Beňo; 0918 828 309 – M. Beňová; mail: ecav@rankovce.sk. **Vaši farárovci**

Vytrvalosť nech je dokonalá v skutku,

aby ste boli dokonalí a celí bez úhony, aby ste v ničom nemali nedostatok. Jk 1,4

Žalm 98: „*Žalm. Spievajte Hospodinovi novú pieseň! Lebo vykonal divné veci: pravica Jeho pomohla Mu, i Jeho sväté rameno. 2 Hospodin svoju spásu oznámil, zjavil svoju spravodlivosť očiam národov. 3 Rozpomenuť sa na svoju milosť, na vernosť k domu Izraela; všetky končiny zeme videli spásu nášho Boha. 4 Zvučne plesaj Hospodinovi celá zem! Prepuknite v jasot, plesajte a hrajte! 5 Hrajte Hospodinovi na citare, na citare za hlasného spevu! 6 Trúbami, hučaním rohov pred Kráľom-Hospodinom zvučne plesajte! 7 Nech hučí more i to, čo ho naplní, svet i tí, čo na ňom bývajú! 8 Rukami tleskajte, rieky, vrchy plesajte vspolok 9 pred Hospodinom; lebo prichádza súdiť zem. Svet bude súdiť v spravodlivosti, národy v úprimnosti.*“

Na dnešnú nedeľu sme do internetového vysielania pripravili aj pieseň zo spevníka pre deti a mládež, ktorá sa volá **Počujte zvesť, aký zázrak** (K trónu slávy, č. 58). **Nie každý má rád na bohoslužbách nové piesne.** Ony síce oživia program, ale ak sa nevieme do nich oprieť svojím vlastným spevom, tak väčšinou len ticho počúvame a čudujeme sa, prečo neboli vybraté iba známe, klasické piesne.

Myslím si, že podobnú situáciu prežívali aj speváci v jeruzalemskom chráme, keď sa ešte prinášali obeť a spievalo sa na oslavu svätého Hospodina. K dispozícii bol žaltár, zoznam predpísaných žalmov na hudobný prednes a ten sa používal stále dookola. Veď to boli dobre známe piesne, generáciami preskúšané, zažité melódiou a rovnako aj textom.

A tu si teraz niekto dovolil prísť, niekto z vedúcich spevákov a priniesol niečo nové. No áno, nemôže sa stále, celých sto rokov spievať iba to isté. Veď aj svet sa mení, **v piesňach neraz vyjadrujeme vďaku za to, čo sme prežili, čím sme s Božou pomocou prešli. Tak prečo to nezahrnúť aj do slov oslavného chválospevu?**

Ani v rádiu nechceme celý deň počúvať tých istých päť pesničiek a poteší nás, keď náš obľúbený interpret prinesie nejakú novinku.

Prečo by sme na bohoslužbách nespievali aj nové piesne pomedzi staré, ktoré dôverne poznáme?

S novými situáciami nás prekvapuje aj náš Pán a Boh. V časoch, keď prišiel na svet náš Spasiteľ a Pán, mnohí zo Židov netrpezlivo čakali, že príde Mesiáš a ten že vykúpi Izrael. (L 24,21) A keď prišiel, tak všetci ostali prekvapení a nespoznali Ho. (J 1,10) Jeho vlastní netušili, kto On vlastne je.

S Ježišom prišla nová situácia. Staré sa pominulo a nastalo nové. 2K 5,17 Nebo sa otvorilo a cez Krista už teraz bude mať každý človek z Izraela či nie z Izraela priamy kontakt s nebeským Bohom. To je to, čo v rozhovore so Samaritánkou oznámil Pán: „**Prichádza hodina, keď praví ctitelia budú vzývať Otca v duchu a v pravde; veď aj Otec takýchto ctiteľov chce mať.**“ (J 4,23)

Keby sa odkiaľsi vynoril dávny žalmista, autor toho dnešného žalmu a videl by, čo Pán Boh pre ľudí v Ježišovi urobil, celkom iste by vytiahol tú pre neho novú pieseň a s radosťou by znova spieval to svoje: „**Haleluja Hospodinu, lebo vykonal divné veci, Jeho Pravica Mu pomohla a aj sväté rameno.**“ (par. v. 1)

Niekoľko v tej „**pravici Hospodinovej**“ vidí priamo Božieho Syna, o ktorom veríme, že spočíva po pravici Boha Otca a zase v „**ramene Hospodinovom**“ zo žalmu Svätého Ducha, ktorý ako my ľudia ramenom ohýbame ruky, tak On mocne pôsobí v tomto svete, dnes skrze cirkev.

Jasaj, svet, pokračujeme v žalme, **lebo Hospodin celému svetu spásu oznámil a zmiloval sa.** Dal svojho Syna, aby sa nielen narodil, ale aj aby dokonal svoje dielo a On aby Jeho zmŕtvychvstaním pripravil víťazstvo života aj nám.

Z toho sa radujeme v celom veľkonočnom období.

Ale **dnešná nedeľa sa pozerá v našej viere ešte ďalej.** Ona sa nachádza vlastne tesne za polovicou 50-ich dní, po ktorých bude na zem zoslaný Boží Svätý Duch a bude založená cirkev. Vo štvrtok sme sa prehupli presne polovicou týchto dní.

Dnešná nedeľa sa vo svojom evanjeliu zaoberá tým, ako Pán Ježiš predpovedal nové veci s príchodom Svätého Ducha. **Ona je teda pozeraním sa vpred, na to, čo Pán Boh pre nás ešte len pripravil a čo prichádza.**

Vtedy, pre učeníkov, to bola nová doba cirkvi. Doba plná nových výziev a príležitostí, ako niešť Kristovo evanjelium najprv po celom Jeruzaleme, potom po okolitom Judsku, neskôr po neďalekej Samárii a napokon po celom vzdialenom svete. (Sk 1,8)

To sa mali tešiť učenici na všetky tie pripravené nové veci. **A na čo sa tešíme my, pre ktorých je založenie cirkvi dávno uskutočnenou udalosťou, podobne sa naplnilo už aj rozšírenie evanjelia po celom svete?**

No iste, **aj pre nás má Pán Boh pripravené veci,** na ktoré sa tešíme podobne ako žalmistovi súčasníci, ktorí sa vrátili zo zajatia a mohli si povedať: dosiahli sme, čo sme chceli, po čom sme túžili. No pred nimi bolo toho ešte tak strašne veľa, k čomu ich pripravil Pán a Boh.

Rovnako je to aj s nami. **Naplnením mnohých Božích zaslúbení sa tok Božích dejín spásy nezastavil.** Pán Boh má plány aj pre našu generáciu a generácie za nami. **Radujme sa, jasajme podľa dnešného žalmu, spievajme Bohu na oslavu, pretože počíta aj s nami. A budme pripravení byť Jeho svedkami v dobe, v ktorej práve žijeme! Amen.**

myšlienky k nedeli a kázni:

kompozícia kázne:

Veľká noc za nami, Svätý Duch pred nami

(Veľkonočná radosť s obzorom nových vecí)

1. **Krásne veci nám dal Pán**
2. **Krajšie ešte len pripravil**

charakteristika nedele:

Stále sa nachádzame vo veľkonočnom kruhu, resp. v starej cirkvi vo veľkonočnom čase, dokonca priamo uprostred (tam je veľkonočný čas 50-dňovou dobou od Veľkonočnej nedele po Letnice). Vo východných cirkvách je toto nedeľa sviatkom víťazstva Krista a cirkvi nad judaizmom, v slovanských oblastiach východu sa spája so slávnostnými sprievodmi a požehnávaním riek, asi odtiaľ potom prišlo aj to, že túto nedeľu nazývajú nedeľou ženy Samaritánky (živá voda).

V našej cirkvi máme veľkonočný kruh obmedzený iba na 40 dní (po Vstúpenie), aj keď ešte v predchádzajúcej agende (Petrikovej) podľa navrhovaných tém nediel stále ešte reflektovali 50-dňové obdobie (tam od Veľkej noci až po nedeľu po Vst. okruh tém ohľadne víťazstva Krista nad svetom a pomeru cirkvi k svetu).

Táto nedeľa sa v protestantizme (mierne aj v katolicizme, no nie až tak silno) nazýva nedeľa Cantate (z lat. Vulgaty: Spievajte/ podľa starocirkevného introitu zo Ž 98,1 (incipit). Tento motív prevládol a väčšinou sa v cirkvi zameriavame na otázky hudby a spevu v cirkvi.

Téma v našej agende sa však dotýka evanjelia J 16,5-7.12-15 o zasľúbení Ducha svätého. Iste to vychádza z toho, že nedeľa sa nachádza v polovici veľkonočného obdobia (50-dňového), podobne ako bola nedeľa Laetare (4. pôstna) uprostred pôstu radostnou oslavou nad milosťou pre Jeruzalem. Táto nedeľa sa už teda svojou tematikou pozerá na prichádzajúci výročitý sviatok Zoslania Ducha svätého.

V Petrikovej agende bola téma: Vyjavenie podstaty sveta...

Text, ktorý som zvolil, je žalmovým z odporúčaných pre tento deň.

Výklad bibl. textu:

Žalm patrí do skupiny 3 (4) žalmov za sebou (95-98), v ktorých je zdôraznený spev na oslavu Pána Boha. Je možné, že ide o oslavné piesne, ktoré vychádzajú z Iz 42,10, kde je text o Novej piesni pre Hospodina, pretože Izraelu v zajatí svieti nádej v návrat do vlasti (evanjelium SZ).

v. 1: Na začiatku je uvedené strohé slovo „žalm“ (takto iba tu a v Ž 92) bez uvedenia autora, či druhu žalmu. Pod žalmom (hebr. slovom MIZMÓR) sa rozumela všeobecne náboženská pieseň.

Tvorca ho uviedol ako novú pieseň (podobne ako Ž 96), spievanú v radosi.

Nie je jasné, či vznikla v zajatí, alebo neskôr a odvolávala sa na radosť ľudí pri zvesti o slobode, resp. pri návrate. Niektorí komentátori uvádzajú možnosť aj oslobodenia z Egypta za Mojžiša.

Dôležité ale je, že tú radosť spôsobil Hospodin, On vykonal veľké veci.

Vo svetle Novej zmluvy by sme radi pod Pravicom videli 2. osobu Trojice a pod ramenom 3. osobu. Pochopiteľne, autor to tak iste neskladal. No evanjelisti radi používali takéto sz výroky na podporu kresťanského učenia.

v. 2-3: Pán Boh svoju záchranu dopredu oznámil cez prorokov, a potom aj splnil to, čo zasľúbil a dal národu oslobodenie. Ten čin bol viditeľný všetkým. Preto si myslím, že išlo o návrat z Babylona, čo bolo zvlášť viditeľné ako Božie víťazstvo, v podstate sa zo zajatých národov odvedených Nebúkadnecarom podarilo obnoviť iba izraelský národ. A to je očitý Boží zázrak.

Pán Boh tak potvrdil Abrahámovské zasľúbenia o vyvolení jeho rodu a vidíme tam jasne, ako sledoval zmysel existencie tohto národa – priniesť svetu správu o tom, že v skutočnosti je iba Jeden Boh.

Verše používajú slová z Iz 52,10.

v. 4-6: Toto trojveršie obsahuje 6 príkazov k radostnej, jasavej oslave Pána Boha. Pretože veci minulé sa pominuli, Pán Boh sa priznal k „zabudnutému“ národu a nastáva nová doba! Je to oslava s výhľadom na život, v ktorom sa priznal Pán Boh a iste s ním aj ďalej bude.

Okrem hlasného spevu sa spomínajú aj doprovodné hudobné nástroje (citará, trúby, roh – poľnica, šófar).

v. 7-9: V posledných troch veršoch je použitá júsívna (imperatív pre 3. osobu) slovesná forma, u nás povieme želanie s pomocným slovom „nech“.

Už nejde iba o radosť národa, ale aj o radosť pre celý svet (zosobnený v prírode). Pán Boh bol počas zajatia skrytý, ale teraz dokázal svoju prítomnosť. To je posolstvo naozaj pre celý svet.

Hospodin prichádza súdiť zem. No v. 9 zdôrazňuje spravodlivý súd. S Hospodinom prichádza nie taký jednanie, aké vidíme v tomto svete, že väčšinou víťazí hrubá sila a peniaze, nespravodlivosť, ale s Hospodinom tu je aj spravodlivosť.

Opäť očami Novej zmluvy my tu už vidíme náznak Božieho kráľovstva.

pramene:

Biblia, aj hebr.

freebiblecommentary

biblehub